

Raymond M. Smullyan: Theory of Formal Systems. Princeton University Press, Princeton, N. J. 1961. 142 s. Pris: \$ 3.00.

Når denne bog nævnes under anmeldelser er det mindre for selve vurderingens skyld, end det er for at gøre opmærksom på det for økonomer relevante arbejde af helt abstrakt natur, der finder sted i matematikernes cirkler.

En række studier fra Princeton-serien har senere givet sig udslag i praktiske anvendelser indenfor erhvervslivet. Det drejer sig for eksempel om spil-modeller, matematiske programmeringsmodeller og automationsmodeller. Selv om disse til at begynde med blev publiceret i et for de fleste økonomer uforståeligt sprog og for de fleste praktiske fænomener som alt for abstrakte modeller, er der dog grund til at pege på den betydning, disse ting har fået, når de er blevet transformeret ned til det anvendte plan.

Såvidt nærværende iagttagere kan se står man overfor en analog situation her ved Smullyan's doktorafhandling om formelle systemers teori, selv om der her er flere ting, der direkte kan gå ind i erhvervsøkonomisk forskning. Som eksempel kan nævnes hans diskussion af den leksikografiske ordning, der er direkte anvendelig på målsætningsproblemer.

Det man nu venter på, er transformeringen af dele af dette værk til operationelle mikro-økonomiske modeller.

Erik Johnsen.

Ernst P. Billeter: Der praktische Einsatz elektronischer Rechenautomaten. — Wien, Springer-Verlag, 1961. 150 s. \$5.25.

Forfatteren til denne udmærkede bog er leder af Institut for Automation og professor i statistik og automation ved Freiburg Universitetet, Schweiz.

I bogen står der egentlig ikke noget nyt, men på den anden side er det værd at lægge mærke til disse europæiske frem-

stillinger af amerikansk preliminær-materiale, som man vel må kalde litteraturen omkring administrativ data-behandling op til omkring slutningen af halvtredserne. Grunden hertil er, at man får en samling på tingene, der normalt er mere relevant til det stade, man befinder sig på i denne del af verden, end hvis man direkte skal forsøge at omsætte de nyeste amerikanske erfaringer til det europæiske fastland.

Nærværende bog er inddelt i tre dele, hvoraf den første behandler selve regneapparatet, og heri er der intet nyt; men der gives en ganske god oversigt. Anden del behandler selve programmeringen af elektronregnemaskiner, og dette afsnit er for så vidt mere anbefalelsesværdigt, som det giver en klar fremstilling af programmeringens teknik, herunder søgning efter fejl og automatisk programmering. I tredje del behandles det forfatteren kalder for problembehandling og som består i problemstilling, problemanalyse, programmering og kodning samt den praktiske udførelse i form af person- eller gruppearbejde. De sidste to kapitler i dette afsnit påkalder sig opmærksomhed derved, at man behandler statistisk kvalitetskontrols anvendelse i kontrol-proceduren for automatisk databehandling samt ofrer nogle få sider på en oversigt over anvendelsen af elektronregnemaskiner i amerikanske virksomheder.

Billeter's bog er en mulighed som supplerende lærebog for civiløkonomer i studiet af administrativ databehandling.

Erik Johnsen.

Bernard Hanes: Mathematics for Management Science. Charles E. Merrill Books, Inc., Columbus, Ohio. 226 + XII s.

Titlen på Hanes' bog kunne forlede en til at tro, at her er bogen, der tilfredsstiller behovet for matematisk viden i tilstrækkeligt omfang til at følge driftsøkonomiens udvikling i kvantitativ ret-

Raymond M. Smullyan: Theory of Formal Systems. Princeton University Press, Princeton, N. J. 1961. 142 s. Pris: \$ 3.00.

Når denne bog nævnes under anmeldelser er det mindre for selve vurderingens skyld, end det er for at gøre opmærksom på det for økonomer relevante arbejde af helt abstrakt natur, der finder sted i matematikernes cirkler.

En række studier fra Princeton-serien har senere givet sig udslag i praktiske anvendelser indenfor erhvervslivet. Det drejer sig for eksempel om spil-modeller, matematiske programmeringsmodeller og automationsmodeller. Selv om disse til at begynde med blev publiceret i et for de fleste økonomer uforståeligt sprog og for de fleste praktiske fænomener som alt for abstrakte modeller, er der dog grund til at pege på den betydning, disse ting har fået, når de er blevet transformeret ned til det anvendte plan.

Såvidt nærværende iagttagere kan se står man overfor en analog situation her ved Smullyan's doktorafhandling om formelle systemers teori, selv om der her er flere ting, der direkte kan gå ind i erhvervsøkonomisk forskning. Som eksempel kan nævnes hans diskussion af den leksikografiske ordning, der er direkte anvendelig på målsætningsproblemer.

Det man nu venter på, er transformeringen af dele af dette værk til operationelle mikro-økonomiske modeller.

Erik Johnsen.

Ernst P. Billeter: Der praktische Einsatz elektronischer Rechenautomaten. — Wien, Springer-Verlag, 1961. 150 s. \$5.25.

Forfatteren til denne udmærkede bog er leder af Institut for Automation og professor i statistik og automation ved Freiburg Universitetet, Schweiz.

I bogen står der egentlig ikke noget nyt, men på den anden side er det værd at lægge mærke til disse europæiske frem-

stillinger af amerikansk preliminær-materiale, som man vel må kalde litteraturen omkring administrativ data-behandling op til omkring slutningen af halvtredserne. Grunden hertil er, at man får en samling på tingene, der normalt er mere relevant til det stade, man befinder sig på i denne del af verden, end hvis man direkte skal forsøge at omsætte de nyeste amerikanske erfaringer til det europæiske fastland.

Nærværende bog er inddelt i tre dele, hvoraf den første behandler selve regneapparatet, og heri er der intet nyt; men der gives en ganske god oversigt. Anden del behandler selve programmeringen af elektronregnemaskiner, og dette afsnit er for så vidt mere anbefalelsesværdigt, som det giver en klar fremstilling af programmeringens teknik, herunder søgning efter fejl og automatisk programmering. I tredje del behandles det forfatteren kalder for problembehandling og som består i problemstilling, problemanalyse, programmering og kodning samt den praktiske udførelse i form af person- eller gruppearbejde. De sidste to kapitler i dette afsnit påkalder sig opmærksomhed derved, at man behandler statistisk kvalitetskontrols anvendelse i kontrol-proceduren for automatisk databehandling samt ofrer nogle få sider på en oversigt over anvendelsen af elektronregnemaskiner i amerikanske virksomheder.

Billeter's bog er en mulighed som supplerende lærebog for civiløkonomer i studiet af administrativ databehandling.

Erik Johnsen.

Bernard Hanes: Mathematics for Management Science. Charles E. Merrill Books, Inc., Columbus, Ohio. 226 + XII s.

Titlen på Hanes' bog kunne forlede en til at tro, at her er bogen, der tilfredsstiller behovet for matematisk viden i tilstrækkeligt omfang til at følge driftsøkonomiens udvikling i kvantitativ ret-

ning. Bogen dækker da også et stort og relevant område indenfor både matematik og statistik, det relativt lille sideantal til trods. Behandlingen bliver derfor ret kortfattet, ja sine steder så kortfattet, at man fristes til at kalde bogen en kommenteret formelsamling.

Bogen består af 14 kapitler, hvoraf de syv første behandler funktionslæren, differential- og integralregningen. Da Hanes forudsætter forkundskaber, der svarer til matematisk studentereksamen, forekommer det vel meget at ofre næsten halvdelen af bogen på disse områder, navnlig da bogen er tænkt som lærebog for studenter og ikke som håndbog for folk, der ønsker at friske tidligere erhvervede kundskaber op. De følgende fem kapitler behandler rækker og sandsynlighedsfordelinger, matrixregning, lineær programmering og simplexmetoden samt mængdelære. De to sidste kapitler omhandler visse centrale statistiske begreber og forsøgsplanlægning.

Det er svært at se, hvem der egentlig kan have glæde af denne bog. Selv om det ikke er rimeligt at forlange formalia opfyldt, da målsætningen ikke er formel matematisk analyse, men at bringe en række metoder, der kan anvendes indenfor et bestemt område, er bogen for kortfattet, springende og usystematisk til at kunne tjene som lærebog til selvstudium eller undervisning. Der findes bedre egnede bøger til dette, og herefter er bogen egentlig unødvendig, da den ikke bringer noget væsentligt nyt. Det skal dog nævnes, at den indeholder en række gode eksempler på anvendelser.

Helge Hammerich.

Svend Jensen: Regnskabsanalyse. Nyt Nordisk Forlag, København 1962. 3. udg. Kr. 12,50.

I slutningen af 1961 udkom på Nyt Nordisk Forlag 3. udgave af Svend Jensens Regnskabsanalyse.

Ved vurderingen af en sådan bog vil

anmelderens betragtninger ofte være påvirket af, hvilket forum forfatteren har tænkt at henvende sig til.

I bogens forord angives, at bogen anvendes ved undervisning ved bl. a. Danmarks tekniske Højskole og Den grafiske Højskole, og at fremstillingens hele oplægning og form skulle gøre den velegnet til selvstudium for de kredse inden for erhvervslivet, der beskæftiger sig med regnskaber og derfor har behov for en grundlæggende orientering i den moderne regnskabsanalyses problemer.

Der har været skrevet mange bøger om regnskabsanalyse. Nogle er skrevet med bestemte formål og kan derfor være vanskelige at læse for andre end dem, der er specielt interesserede i disse formål, medens andre har lidt af svagheder og mangler, som gjorde dem mindre værdifulde.

Med Svend Jensens bog er der afhjulpet et savn hos den brede del af læserkredsen, som, uden at have regnskabsvæsen og regnskabsanalyse som fag, har interesse i at få kendskab til denne problemkreds.

Med hensyn til regnskabsanalysens indhold og teknik følger den det traditionelle mønster, men den har det fortrin for mange andre tilsvarende publikationer, at den ikke blot er skrevet i særdeles letforståeligt sprog, men at den også giver eksempler på, hvilke årsager der kan have medført en bestemt udvikling i virksomheden.

Men bogens særlige værdi ligger måske især i dens to første afsnit. Regnskabsanalysens formål og former og regnskabsanalysens forudsætninger.

Det er gavnligt, at det så kraftigt er understreget, at bedriftssammenligning i praksis – hvad enten det nu skyldes virksomhedernes regnskabssystemer eller deres uvilje mod offentlighed – er overordentlig vanskelig, og at forfatteren fremhæver tidssammenligning som noget relativt.